

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และคณะทำงานด้านข้อมูลรายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๘-๒๑

เรื่อง พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียบเรียง นางสาวเบญจลักษณ์ สุทธิวิไล บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

ออกอากาศ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙

หลังจากการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อปี ๒๕๔๐ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาความร่วมมือ เพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินที่เข้มแข็ง และเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจได้ในอนาคต โดยผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้นำของประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ได้มีการพบหารือกันเป็นครั้งแรกที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๐ และได้กำหนด “กรอบความร่วมมืออาเซียน+๓” ขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางความสัมพันธ์ระหว่างกัน หลังจากนั้นได้มีการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน+๓ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยตั้งเป้าหมายในการเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ในปี ๒๕๖๓ เพื่อปูทางสู่การเป็น “ประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ในอนาคต

กลไกความร่วมมืออาเซียน+๓ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับใหญ่ คือ (๑) การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน+๓ ซึ่งจัดขึ้นในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียน ในช่วงปลายปีของทุกปี (๒) การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน+๓ ในช่วงครึ่งหลังของทุกปี และ (๓) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน+๓ ในช่วงกลางปีของทุกปี โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการเงิน ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข เป็นต้น

สำหรับกลไกหลักด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงินนั้น ได้มีการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน+๓ เพื่อร่วมมือกันในการบรรเทาปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงิน การแก้ไขสภาพคล่องและการรักษาเสถียรภาพทางการเงินในภูมิภาค และจากการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ ประเทศออสเตรีย ได้มีการให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งหน่วยงานระวางภัยทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่เป็นอิสระ มีชื่อว่า “สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓” หรือ “แอมโร” (ASEAN+๓ Macroeconomic Research Office หรือ AMRO) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของแต่ละประเทศสมาชิกและของภูมิภาคอาเซียน+๓ และประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งสนับสนุนการทำงานของมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation : CMIM) ให้มีประสิทธิภาพ และเห็นชอบให้หน่วยงานนี้จัดตั้งที่ประเทศสิงคโปร์ และเริ่มดำเนินงานเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ โดยในช่วงเริ่มต้นให้จัดตั้งในรูปแบบของบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายสิงคโปร์ เนื่องจากมีความรวดเร็วในการจัดตั้งมากกว่ารูปแบบอื่น และได้มีการเร่งรัดดำเนินการเพื่อยกระดับแอมโร ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศโดยเร็วเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ เพื่อจัดตั้งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของภูมิภาค โดยการเฝ้าระวังสถานะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินแบบพหุภาคีตามกรอบอาเซียน+๓ และความตกลงดังกล่าวได้กำหนดให้สำนักงานฯ และบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานในประเทศไทย ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมาในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศนั้น ประเทศไทยจะดำเนินการออกกฎหมายภายในมารองรับสมาชิกภาพ รวมถึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันกับแต่ละองค์การด้วย ดังนั้น จึงถือได้ว่าเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากเป็นกรณีที่จะต้องตราพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และเห็นควรเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบ

ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีจำนวน ๔ มาตรา ซึ่งเป็นการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ทั้งฉบับ โดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดให้ยอมรับนับถือสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลาเนาในประเทศไทย และกำหนดให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พร้อมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ด้วยคะแนน ๑๕๓ เสียง จากจำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๕ คน (งดออกเสียง ๒ เสียง) และร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันความตกลงเพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกของแอมโร เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ และความตกลงดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหน้าที่หลักของแอมโร คือการเฝ้าระวัง ประเมิน และรายงานสถานะทางเศรษฐกิจมหภาคและความมั่นคงทางการเงินของสมาชิก รวมทั้งเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อสมาชิก ประเทศไทยในฐานะสมาชิกจะสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาประเมินและเตรียมความพร้อม เพื่อลดความเสี่ยงหากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

กรมอาเซียน. กองความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ. (มกราคม ๒๕๕๘). **กรอบความร่วมมือ**

อาเซียน+๓ (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี). สืบค้น ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ จาก

<http://www.mfa.go.th/asean/th/partnership/2432>

บทนำ AEC : AMRO หน่วยเฝ้าระวัง. (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙). **ทันหุ้น**. น. ๓ (ซ้าย). สืบค้นจาก ฐานข้อมูล
iQNewsClip.

“พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ๒๕๕๘.

(๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๔ ก, น. ๔๐- ๔๒.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. สำนักรายงานการประชุมและชวเลข. **รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
